

УДК 338.512

Труш І. – ст. гр. БМ-31

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ВИЯВЛЕННЯ РЕЗЕРВІВ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ У ГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник: викладач Малюта Л.Я.

Контроль за витратами в системі управління ними є досить важливим, оскільки в сукупних витратах вони в окремих галузях займають близько 20-30%, тому від даного управління залежить загальна ефективність виробничо-господарської діяльності підприємства. Як відомо, на підприємствах повинен систематично здійснюватись попередній і поточний контроль за дотриманнями цехами, відділами і службами кошторисів витрат на утримання та експлуатацію обладнання, загальновиробничих та адміністративних витрат. Метою такого контролю є дотримання затверджених норм витрат і лімітів споживання матеріалів, палива, енергії, інструментів та інших засобів праці; лімітів споживання і вартості різного роду робіт та послуг (ремонт основних засобів, послуги транспорту), заробітної плати обслуговуючого персоналу. Для контролю за витратами на утримання та експлуатацію обладнання доцільно розробляти нормативи витрат на ремонт і експлуатацію найбільш важливих груп обладнання, і обліковувати їх фактичну величину з тим, щоб виявляти відхилення від встановлених нормативів. Контроль за дотриманням кошторисів загальновиробничих витрат – одна з найважливіших функцій бухгалтерії підприємства. Такий контроль повинен забезпечити дотримання цехами норм та лімітів споживання матеріалів, палива, енергії, дотримання встановлених штатів і ставок заробітної плати цехового персоналу. Особлива увага приділяється витратам невиробничого характеру – оплата простою з вини цеху працівника, вартості матеріальних цінностей, зіпсованих при зберіганні в цехових коморах, нестачі матеріальних цінностей і незавершеного виробництва. При обліку цих витрат встановлюються причини, винуватці та розробляються заходи запобігання подібним випадкам у майбутньому. Зниження витрат на виробництво продукції – це складний процес, що вимагає від трудового колективу дотримання запланованих витрат трудових, матеріальних та енергетичних ресурсів, ефективного використання обладнання, пошуку резервів економії ресурсів.

Зниження витрат виробництва на підприємстві можна досягнути в результаті: застосування ресурсозберігаючої технології, що забезпечує економію матеріалів та енергії, вивільнення робітників; чіткого дотримання технологічної дисципліни, що призводить до скорочення витрат від браку; використання технологічного обладнання, особливо такого, що дорого коштує в економічно ефективних сферах та режимах; збалансованлі експлуатації виробничих потужностей, що призводить до скорочення вартості основних засобів, незавершеного виробництва та запасів продукції; розробки оптимальної стратегії технічного розвитку підприємства, що забезпечує раціональний рівень витрат на створення технічного потенціалу підприємства; підвищення організаційного рівня виробництва, що призводить до скорочення витрат робочого часу, тривалості виробничого циклу і, як наслідок, зниження собівартості продукції та величини оборотних засобів підприємства; запровадження ефективних систем внутрішньовиробничих економічних відносин, що сприяють економії всіх видів ресурсів, підвищенню якості продукції; раціоналізація організаційної структури системи управління виробництвом, а, значить, скорочення витрат на управління, підвищення його ефективності.